

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Egyes szám 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és közlegyeknek 2 frt.
Előfizetési pénsek és reklamálók GONDOS (Grünbaum)
MÁRK nyomdatulajdonos címére küldendők.

Felolvasó szerkesztő: CSORNA JENŐ.
Kiadó: **Gondos (Grünbaum) Márk.**
Laptulajdonos: A muraszombati gazdasági főkönyvelő.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábon petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr.
többzori hirdetésnél soronként 3 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitsora 25 kr.

Előfizetési felhívás.

Lapunkra f. év július hó elsejével új előfizetést nyitottunk.

Tisztelettel kérjük m. t. olvasóinkat, hogy lapunkat továbbra is szíves pártfogásukra érdemesítvén, az előfizetést ismét megújítani és azt ismerősei körében is lehetőleg terjeszteni szíveskedjenek.

A kik pedig még előfizetési díjjal hátralékban vannak, szíveskedjenek azt mielőbb beküldeni, hogy a lap elváltlalt kötelezettségeinek szintén eleget tehessen.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre . . . 3 frt.

Fél évre . . . 1 " 50 kr.

Negyedévre . . . . 75 "

Gazdasági egyesületi tagok és közlegyeknek:

Egész évre . . . 2 frt.

Fél évre . . . 1 "

A kiadóhivatal.

Kis idők, kis emberek.

Szent-Gotthárdon jártam a napokban, kedves szomszéd városkánkban, a melynek fejlődésére, ha közhelyet akarunk használni, csak az amerikaiás jelző illik.

A környezet átalakítja az embert, bizonyos helyi hazafiságot fejleszt ab-

ban, kit a sors, talán hosszú időre odaköt egy vidékhez. Szívéhez nő az. A megszokás, a barátság és egyéb társadalmi viszonyok és tekintetek ezer láncza oda fűzik az idegent a helyhez, melyet szűkebb hazájul választ, s érzelmei azonosak lesznek ezével.

A közpályán működőnek tér kell, melyen működjék a közért és hol találhatja fel azt inkább, mint megszeretett lakóhelye és járása érdekeinek előmozdításában? Csak természetes ezekenél fogva, hogy szeretettel foglalkozik e hely, e vidék helyzetével, felhasználja csekély tudását, világlátottabb tapasztalását bajainak felismerésére és ha lehet, orvoslására és a céljának megvalósíthatása végett őszinte örömmel szegődik szerény munkás gyanánt azokhoz, kiket hasonló célok elélni lát küzdve haladni.

Ebből megmagyarázható az irigység, mely elfogott Szt.-Gotthárd új közintézményei láttára s az újabb meg újabb tervek hallatára, melyekkel e városkát derék társadalma emelni szándékozik. Ily hangulatban léptem át kapuját az ódon épületnek, melyben az érdemes zirci ciszterci rend tagjai laknak; tapasztalt férfiak többnyire, kik hosszú, hazafias tanári működés után itt töltik el „procul negotiis“ hátrálóvó éveiket, kenyeret szerzendők társaiknak, kik a

tanítás rögös munkáját Egerben, Székesfehérvárott, Baján és Pécsen folytatják.

Igaz magyar szíveséggel fogadott régi tanárom. Hajdan büszke alakja szélesebbre terült s meggörnyedt kissé. Arczán a régi nyugodt szelidség, a nyájas mosoly, mely a történelem, a „magistra vitae“ tanításában megdedzett jellem eltörölhetetlen blyege. — Hangja még mindig oly tisztán csengett, mint tizenöt éve, midőn lángoló hazafisággal, hol örvendő, hol elborult arczallal hirdette hazánk történetét az ajakán csingöknök.

Kikérdezett Muraszombat viszonyairól s én feleltem neki hiven, mint az iskolás gyermek, ki nem tanult még meg hazudni s oly félelemmel, mint ha a katedrálról examinált volna. Elmondtam hátramaradásunkat, kívánalmainkat, elmondtam azt is, kibe, kibe helyezük reményeinket.

Ősszeluzta szemöldökét. „Már Ön is strébereskedik,“ mondá, „pedig nem erre tanítottam nyolcz éven keresztül. A történelem az ideálok tiszteltetésére tanít és én mindig rámutattam a nyomokra, melyek az eszmék diadalát hirdetik, melyeknek a személyek csak szolgálatában állanak.

„Korunk hibája ez, hogy intézményeket egyes személyek kedvéért léte-

meg azt, hogy rátartó De illet nek a hideg rátartó legyek. Csak még jobban bomlottak utánna a legyek.

Tizenhatodik évét éppen betöltötte, mikor megkerette a garafokli bíró fiú Pere Sándor. De sok irigye is volt. Ágnesnek nem kellett a legény. Még az apja is megkorholta ezért a visszautasításért, aki másékat úgy szokott bántani vele, mint a falat kenyérről.

De aztán megnyugodott. Nem jött még a leány ideje. Ha Pere Sándor oly nagyon utánna van a leánynak, várjon míg megjő a leánynak az „esze.“ De csak nem jött meg. Hiba várt Sándor vagy két esztendőcskét.

Már már azt a furcsa dolgot rebesgették, latra vetvén az Ágnes kocsuságát a pártájához, hogy nincsen az másékat!

A kit az Isten szépséggel áldja meg, köszívet ad hozzá, a melytől nyem terem meg a szerelem virága.

Attól kezdve nem jártak a leány után. Meg van az halva, a kinek nincs szíve. Nem bánta az Ágnes. Kellenek is azok neki. Rájök s nézett többé!

Pedig hát volt szíve az Ágnesnek. Egy aranyos szép fiatalembernek a kepit szerette. Aranyos rámba van a kepi a Révai nagyságos urek legelső szobájában. Egyszer véletlenül jutott oda. Csak kicsinyt látta, de nem felejtette el többé. Hogy mosolygott rá azzal a gyümánt tűző szemével, ajaka megszólalt. Szinte elpirult a tekintete alatt s meg merre kérzeni, hogy kis-oda.

Valamikor halotta, hogy nagyságos ureknak volt egy szép, nagyon szép fiók, katoná volt, bátor

katoná, hirtelen természetű. Egyszer összekapott egy feljebbvalójával s annak ugy odasmondott, hogy inkább meghalt, mint nem bocsánatot kért volna tőle. Azt mondják: neki volt igaza, — de hát megtörtént Szegény anyja, a nagyságos aszszony, el is pusztult utánna való bánatában.

Valahányszor Ágnes erre a történetre gondolt, a szívet mindig valami sejtő kinos érzés fogta el. Az a szép bátor tekintetű katoná, abba az aranyos rámba, volna meghalva. Nem, nem! Az el bizonyosan s egyszer el is fog jönni ére. Igen, érte, mint a hogy a mesében szoktak eljőnni a királyi fiak a szegény lányokért. Egyszer látják s megszeretik őket. Nem elég szép ó ahhoz? S még szebbek lesznek együtt . . .

Hányszor elgondolta már mint lesz. Legjobban szeretné, ha szép tavasz időben, a pünkösdi rózsá nyílásakor jönné erre Szép bokrétát szedne össze s vonat érkezéskor kiállana vele az őrház elé, — ugy várná ki szerelmét a bársonyos kocsiból Abból hát, mert az csak bársonyos kocsiba utazhatik O t állana az ablakba mosolygva s hirtelen odabóbná neki a bokrétát. Arról tudja meg, hogy szereti. No s talán? az is megszeretné. Azt mondja a sok óta meg a vers, hogy a szerelem egy pillanat alatt szalotik. Megszereti igen s magához emeli a bársonyos kocsiba . . .

Milyen furcsa portéka is némely leánysz v. Ha valami bolond érelem vezet abrán támad benne az idők múltán, nehogy szerie foszlanék, elmosódnék, de sőt hova-tovább jobban e-ó-ó-ó-ó-ó, képelem alkotó körvonalai kideborodtak . . . Balog Ágnes elhitte azt a mit arról a szép képről, arról a ragyogó ruvás katonáról aloe lett To

Balog Agnes.

Népies rajz.

Az apja egyszerű vasuti bakter volt Magas, kissé hajlott vállu ember. Arca ripacos. Annál jobban csodálkoztak rajta a vasuti tiszt urak, hogy lehet annak a csuaya, vén Balog Matyinak olyan gyönyörűséges leánya, ki akár hercegasszonyoknak beillenék. Mondták is az örögek:

Nagy kincseselel bir Matyi ebben a leánynban. A Révai nagyságos ur hányszor igerte már meg, hogy kitaníttatja.

De bolond is az öreg A szerencésjét taszította magától, hogy olyan kurtán felelgetett vissza.

Ragaszkodott hozzá, hisz nem volt senkije. Politikus vén ember volt. Felségsének sarkívet faragtatott, szomoru füzet ültetett rá, a köre meg rá véssette:

*A hányszor sírodon rezeq a napkelet
Csókolja hamvadat a bus emlékezet.*

Minden hajnalon meglátogatta a sirt: Csodálatos érzékenység az ilyen kárges tenyerű embereknel!

Ágnes akurátos olyan volt mint az anyja: olyan gyöngöe és olyan szép.

Ha vonatinduláskor kiállott a kis virágos őrház elébe, mindenki rajta felejtette a szemét. A lányok azt fogták rá, hogy kényes, a legények

sítenek, kiváltságokat egyes személyek-
ért osztogatnak, akik cserében eszközök-
ért politikáért, tiszteletért, vak hódol-
latért. Első sorban a társadalom, azután
az állam feladata a különböző vidékek,
városok szükségleteit felismerni, azok
kielégítéséről gondoskodni, — egyforma
mértékkel, egyforma szeretettel az egész
házában, eltekintve attól, hogy a helyi
érdekeket ki vagy kik és miért támo-
gatják."

Elgondolkoztam az öreg pap szavai
felett s egyszerre felmagasztosult előt-
tem mindig forrón tisztelt alakja. Az
idealizmus fénykörében szép, fényes
szép volt az agg szerzetes, amint ha-
ragvó arccsal mondott lesújtó bírálatot
a személyek kultuszáról és beszélt to-
vább, beszélt órahosszat, fejtegetve ne-
mes elveit, melyek miként megannyi
igaz gyöngyök pergették le a volt tör-
ténettanár ajakáról.

És az öreg papnak, a régi világból
való magyar tanárnak igazsága van. Hej
de az élet kihívó vigyorgással mutatja
ujabb oldalát s állítja örökérvényű el-
veivel szemben a törekvő nyegleséget,
mely sok jogos érdekek ássa meg
sírját, mert aki bírja, az marja.

Tempora mutantur et nos mutamur
in illis. (A. D.)

Jeleš, jó, elégséges.

A nyári évszak június havát „jeles,
jó, elégséges“ havának méltán nevezhetnők,
mert a hosszú esztendőnek embe tizenketted
részét az értelmiség körében a szavak ezrei
közül ez a három szó uralja.

Jelnek ez minden bizonyos jó jel, mely
arról tanuskodik, hogy úgy a szülők, mint az ő
példájuk után a gyermekek mi súlyt helyez-
nek a tanításra és tanulásra, s ezeknek az
eredményére.

Jó jel, különösen összehasonlítva a nem
nagyon rég mult idővel, a mikor bizony ez
is másképpen volt, amikor különösen az ugy
nevezett „uri osztály“ban a szülők sem, a
gyermekek még kevésbé törődtek a „tisztes-
séges szakmányokkal“, mikor ritkaságszámba
ment az oly uri gyerek, a ki szorgalm-
asan törekedett volna az abban az időben
még „kitűnőnek“ nevezett legjobb osztályzat
után, nemkülönben az olyan szülő is, a ki
erre valami különös súlyt helyezett volna.
Hát hiszen „uri“ — értsd: dologtalan —
világ volt, a mikor még tanulás nélkül is
megélhették — more patrio a hét szilvafa
árnyékában.

vább álmolta s e közben még azt sem vette
észre, mint suhan el fölötte az évek száma, las-
sanként törölve le arczáról az ifjuság, a szépség
himporát. Mint fakul meg szép meggyiszűnő haja,
milyen bágyadt sugar tör elő két sötét szeméből.
Alakja is öszezies és sárga lesz a bőre.

Nem — ő azt mondja — Balog Ágnes soha-
sem vőntül meg és sohasem lesz csunya, — éppen
mint a mesebeli leányok. Azok is vártak sokszor
száz esztendeig... s a királyfi mégis csak eljött
értők...

Dalok egy szöke lányról.

Kékszemű szép, szöke kis lány
Mondának én valamit
A kedvemért engedje meg
Megsokolni ajkait.

Szomjas vagyok s el akarom
Oltani a szomjamat...
És cserébe aztán... aztán...
Csokolja meg ajkamat!

Kék szemű szép szöke kis lány
Mondának én egyet
Hogy én téged olyan híven
Ígazan szeretlek!

Azt mondanám, légy az anyém
S szvedet add nékem

Amde nagyot fordult a világ; az „uri“
pálya hovatovább soványabban kezdett fizetni,
az ősi hét szilvafából a fiuknak 4, az uno-
kának 2, s.b. jutott, míg apránként hire-
hamva sem maradt meg még az utolsóknak
sem...

A némas uri önértzetek sovány táplálé-
kúl még ugyan szerepelt az ősi név, a predi-
kátum, az ótágu korona. De ezek bármény-
nyire tetszetős ékességek, nem fekdűk meg
a gyomrot, s így jobban-jobban erősült a
vágy a kenyér után.

A munka nemessége versenyre kelt a
predikatizmus kutyabőr nemességével.

A kor szelleme kimondta az ítéletet:
a munka nemességének nyújtja a babért s a
babér mellett a kenyeret, míg az ősi név
fétis imádói gazdag hízásság, kártya és ló-
verseny stb. imádói szerencse utáni vadászato-
k sikerében keresik az aprítani valót.

Ez bizonyára kevésbé nemes sport, mint
őseink solymászata, bölényvadászata volt.

A gondviselés jóvoltából az eféle vadá-
szok kezdenek minjokban számanódob alakká
válni, a középosztály nagy többségében a szor-
galom, a munkásság lett vérmes eszközévé az
élet céljának.

Annak egyik jele az, hogy annyira nyel-
vére kapta a világ e szavakat: jeles, jó,
elégséges.

Jelnek ez igen jó, de eredménynek ke-
vés. Kevés, mert a szülők legnagyobb részé-
nél ez minden. Szerintök ha jó a bizonyít-
vány, akkor „jó“ a nevelés, jó a gyerek is.
Ebben pedig végzetes tévedés rejlik.

Sajnos, az iskolában nyert osztályzat ma-
gában véve még a szorgalomnak, a kötele-
ségérzetnek sem helyes mértéke; sajnos, a
tanárok is emberek, barátságának, ellességes-
kedésnek, lágyzivásgúnak, indulatnak alávetett
emberek s a jeles vagy az elégséges es
nem kizárólag a tanuló igyekezetének érde-
me, illetőleg hanyagságának eredménye, ha-
nem a tanárban hatalomra jutott ama emberi
tulajdonok exponense. Vannak iskolák, ahová
a buktott tanulók menelnek!

Azért nagy hiba a szülőktől, ha gyerme-
keiket csak az osztályzatokra nevelik.

Az ilyenekből tanáraink előtt képmutatók,
hizelgők lesznek. — S ha a tanár az ilyen
tanuló megszereti, a jelest, a jót a szülő,
a gyerek biztosra veszi.

Ne azért neveljünk gyereket, hogy ennyi
meg annyi jelest hozzon haza, hanem arra,
hogy legyen bennök szorgalom, kötelességér-
zet, a szülők iránti szeretet. Az így nevelt
gyerekek elégségesen többet ér, mint a stré-
bereskedés jelése.

A nevelésre, azaz erkölcsi ember-megte-
remtésre, a léleképítésre fektessük a főnyit
s ennek fontossága felől ne hagyjuk meg-
szárvartatni magukat a szülői ártalmas hisz-
ázon ballépése által, hogy tanuló gyerme-

Hisz az anyém — szöke kis lány —
Ugy is tied régen

Nem dalolok soha többé
Kék szemű szép szöke lányról
Nem dalolok soha többé
Szébb jövőről, boldogságról.

Mert az a szép szöke kis lány
Piros pozsgás menyecske lett!

Mind hiába...

Bánat látszik kék szemében,
Szomorúság a szivedben
De ha lepleznéd is harcodd
S mosolyogva édes arczod,
Nem vagyok én dőre, kába,
Hogy ne tudnám: mind hiába!

Még ha beszélnél is hozzám,
Szeretnél és vigasztalnál,
S szólnál hizelgő reményvel,
Ezzel mitsem érhetnek el!
Nem vagyok én dőre, kába:
Hogy ne tudnám: mind hiába!

LÁNYI IRMA.

künkben kiváló osztályzat utáni hiú dicsvá-
gyat ébresszünk fel.

Kötelességéről embereket, ne hiú strébe-
reket neveljünk!

Elégge rabja vagyunk ezen hiúságoknak,
ne fertőzessük meg ezzel gyermekeink lel-
két is!

V. L.

Julius hó 12.

A természet furcsa kreatúrája, hogy ép-
pen Muraszombatot állította oly peripheriá-
nak középpontjára, a melynek majdnem min-
den pontján jelen társadalmunk legszebb
zászlaja díszel e jelszóval „előre.“ S míg
a peripherián minden sikerül, Muraszombat-
banban ugyszólván semmi. Pedig hogy város-
kánk lakói az „uj“ iránt érdeklődnek, annak
fényes tanújelet adtak július 12-én.

Tudraleveleg a kies fekvésű Radeinban
német szomszédaink mint sportkedvelő em-
bernek folyó hó 12-én a bicykli-pálya meg-
nyitásokor kerékpáros versenyt rendeztek.

A muraszombatiak, kik Radein iránt oly
látási vágygal viseltetnek, mint Goethe Itália
iránt, soha még ily nagy számmal Radein
látogatói nem voltak. A kocsik oly sürden
robogtak Radein felé, hogy a komp jöszivű
vezelője négyet is felszorított rája.

Mintha csak a millenium meglekintésére
siettek volna. Különbön hisz a nagyerdemű
közönség kiállításnak is volt tanuja.

A kezdetleges pályán derek szomszédaink
— igaz hogy csak convenienter — megmu-
tatták, miként lehet bicykliről józan fejvel
is megközelíteni a földet, miként lehet ép
tagokkal kerékpárra ülni és onnan megsze-
betten leszállani.

A 7, azaz kiegészítve 8 versenyt közül ki-
vált a második számú, a melyben Mureck
kerékpárosai produkálták ügyességöket, egy-
nehány kerékpárosra majdnem végzetes lett
volna. Szerencsésen azonban nagyobb baj nem
keletkezett, de az erősebb sérülés nem mar-
adt el.

Igazi „erős verseny“ jellegével csak az
utolsó verseny bírt, a melyben a jelen volt
kerékpárosok oszlop tagjai vettek részt
szép tempóban, 10 kilométernyi utat téve.

Látványosságot nyújtott még a katonák
versenyébe, mely azonban előre jelezve nem
volt. A sablonszerű felülés és leszállás s az
egyforma — mintegy commandó szóra való
típus a közönség figyelmét vonta magára.
A katonák ugyancsak derekasan útkét meg
a legujabb kornak ezt a lovát.

Szépben sikerültek a többi számú verse-
nyek is.

A versenypályáról meglegedéssel távoz-
tunk. Szinte az a gondolat támadt bennünk,
bárha mi adhatnánk szórakoztatni való pro-
duktumokat elő!

De már, a mi ez után következett, az
daczára elszigeteltségünknek, még sem fordul
elő nálunk A vendéglősökről s ezzel kapoco-
latban a kiszolgálásról van szó. Ez utóbbi
— főnn a nagy személyzet daczára sem volt
vajmi kielégítő, lent pedig éppen nem ért
semmit.

E körülményt azonban a látogatók nagy-
számának tudjuk be. A nagyerdemű közö-
ség java részét a mint jött, úgy el is ment,
legfőbbek egy-két, nehézkeseen szerzett pohár
borral dítvéven föl magát.

Legjobban járt a látogató közönségnek az
a része, a mely visszatérve városunkba, új
vendéglősünk Dobrai János urnak szives ki-
szolgálását vette igénybe.

Már csak egyszer a mi fiatalágunk fej-
tőne ki akcióit valami mulatság rendezése
körüli. Rajta! Munka és ambíció kell csak
hozzá!

REFERENS.

A nőképzés.

A tanügy iránt már mai napig minden em-
ber érdeklődik és ennek folytán a julius elején
tartott tanügyi kongressuson mondott egyik szép
és mélyrható beszéd közlését helyesnek látjuk,
mely oly tárgyról szól, mely tudomány szomjas
olvasónkat általánosan érdekelni fogja — Az a
nevezetes reform, mondta a szónok, mely legujab-

ban a nők előtt a szellemi képzés bizonyos teret megnyitott, szükségkép kibátással lesz a nőnevelésre is. A mi, nagyon is könnyen külsőségek után induló, a bizonyítvány és czimlet legelőször önmagáért, nem az általa igazolt ismeretekért kereső körünkben, a melyben nagyon is sokan szerelnének nem a tudományhoz felelőket, hanem a tudományokat magukhoz fűzve, a nőnevelés magasabb igényű intézeteibe akarják csődíteni valódi tudományos hivatást magukban nem érő leányokat, vezetés hiba volna; ha egyszer a nőnek hivatási körét kitágítottuk és neki a tudományos pályákra utat nyitottunk, azt, hogy ezekre a pályákra gondosan és alaposan elő is készülhessen, tisztán a véletlenre s a magán-szorgalomra bízni; tehát a nőha szem elől el nem tévesztendő egyetemes női hivatás mellett, a mely a családi életben kulinál, a nőnek a tudományos pályákra való előkészítése kétségtelenül egy fontos új szempont nőnevelésünk jövőjébe berendezésben.

Enek a szempontnak, azt hiszem, könnyen felelhetnek meg bizonyos fakultatív tanfolyamok hozzájárulásával a felsőbb tanító-ékepedék, mint a nőképzésnek nálunk ma legmagasabb foku intézete. De miután ezeknek elsőrendű feladata mégis csak a tanítóóra pályára készítő, véleményem szerint a felsőbb leányiskolák olyan intézményeké kellene átalakítani, melyeknek elsőbbségi feladata ugyan minél kevésbé térnének el a felsőbb fokú népisiskolák leányosztályaitól, de a jelenlegi helyeken ezeken a négy osztályon túlmenően nemcsak hat, hanem nyolc osztályig emelkedniök. Bár az egész tanfolyamok kezdetétől végig főleg a művelt társadalom forgó nőnek, továbbá a gyermekei nevelésébe vezető anyának és a praktikus háziasszonyok élet-szükségeit tartandó szem előtt, a két legfelsőbb osztályban már határozottabban előtérbe lépne az egyetemre való előkészítés is, a latin nyelvnek mint fakultatív tárgyának tanulására itt már több időt hagyva.

A hat első osztályon lehetőleg befejezett ismeretkörrel kellene nyújtani a végbéli, hogy azok, kiket magasabb tudományos ambíció nem vezérel, a hatodik osztály elvégzése után kiléphetnek, a hetedik és nyolcadik osztály tanterve pedig úgy volna megszabandó, hogy azok, kik egyetemre nem készülnek, az óráknak csupán egy részét hallgatván, mégis bizonyos magasabb iralmi és természet-tudományi ismeretekre tehessenek bennök szert.

Érettségi vizsgálat a felsőbb leányiskolákban vagy a leányközépiskolákban nem volna rendszerezendő, hanem azok, kik ezt az iskolát befejezték, ha valami egyetemi szakra kívánának lépni, az egyetemen volnának a középiskolai érettségi vizsgálatnak körülbelül megfelelő felvételi vizsgálatnak alávetendők, hogy ez által is biztosításra a valódi tudományos készültséggel és hivatásrészével nem bíró elemeknek az egyetemtől való távollatására.

Azt hiszem, nem szorul bizonyításra, mennyire emelkednek nemzeti kulturánk épen a nők szellemi műveltségének általános fokozódásával s hogy másrészt nőnevelésünk ilyenét berendezése annak a közoktatás egységes szervezésébe való beilleszkedését is jobban biztosítaná a jelenleginél. A nőnevelés reformját illetőleg egyébiránt csak a következő javaslatot kívánom elfogadtatni:

„A nők hivatási körének kiterjesztéséhez czéljából a nőképzés intézményei olyképen tömörödjék be, illetőleg egészendők ki, hogy a női hivatás általános követelményeinek megfelelő egyuttal azoknak, a kik egyetemi tanulmányokra készülnek, erre szükséges előkészítést megadják.”

Utópia?

Abban a régi jó világban, melyet olyan nagy előszeretettel dicsérgeltünk de melyek bajairól és hátrányairól a mai kor gyermeke édes keveset tud, a kocsitűk, a gyalogjárdák jókabar tanításával, vagy pláne kikövezésével nagyon keveset, jobban mondvá semmit sem törődtek.

A köztisztaság s az ezen alapuló közegészség előttük ismeretlen igény volt.

Most már országos törvények parancsolnak. Nehezen megy a haladás ott is, a hol nem a törvény, hanem pusztán a kor szelleme parancsol, ott már kétségbeesés lassúság és akadékoság áll utá.

Mikor arról van szó, hogy vessük le az ósdi-ság jelét, hogy külsőleg is haladjunk, előlál a következők ósdi-ság: jó volt apáinknak, nekünk miért ne lenne jó?

Bizony csak apró részletekben megyünk mi előre.

A járdák, közvilágítás, utcarendezés, csatornázás stb. csakis a jobbkat tantalusi küzdelmével érettek el, ott a hol előrettek.

A legfőbb helyen a felszínre jutott kérdéseket ügyesen úgy odázák el, hogy elvileg elfogadják aztán marad ad calendae graecae!

A szokott vigjátéki megoldás folyamata tehát: kiadják az ügyet tanulmányozó bizottságoknak. Haj mennyi szép eszme halt meg a tanulmányozás jellegje alatt, egy egy vajdó közkérdésünk

valószínűleg Matbusalemi kort fog érni a pusztá tanulmányozás alatt.

Mondjunk e tételünk igazsága mellett bizonyító érveket?

Nagyon sok könségünknek van ilyen lázasan tanulmányozó bizottsága. Ez a bizottság mely csendben munkálkodnak s ha az isten megsegíti az embereket végleg elhagyó memóriájával: a bizottság is úgy elalszik, mint a jobb ügy mellett „tanulmányoz.”

Nagyon itt lenne az idő, ha a községi életnek ez a rut fallicziája egy-zer s mindenkorra kimenne a divatból!

Mert a közéletben az átlátás a legrosszabb s akár kényelem-szeretet, akár a sablon nagyon megszokta magát büntetni.

Végül midőn ezeket öszintén elmondottuk, csak egyet: utópia-e az, ha megváltoztatását? ...

Helyi és vidéki hírek.

— **Óvoda-megnyitás.** A muraszombati áll. óvoda a vörheny-járvány megszüntése folytán héttől július hó 20. napján megnyílik, miről az igazgatszelt szülők értesítettek.

— **Figyelmeztetés.** A muraszombati magyarosító és közművelődési szakosztály a megyei magyar nyelvű alaplól nyert 250 frt segélyi kiegészítésével járásunk minden iskolájából, tanítók vezetése alatt összesen mintegy 50 gyermeket felkold Budapestre, a kiállítás megtekintésére. Az utazással együtt a gyermekek 5 napig lesznek távol. — Ha netán lennének a járásban szülők, kik gyermekeiket saját költségökön óhajtának a főmvezett csoporttal felkoldni, ugy e hó 25 ig jelentkezhetnek a niurottal. Egy gyermek utazási és ellátási költsége a 3 napra 6 frt 65 kr.

Talács R. István, szakoszt. elnök.

— **Anyakönyvi kerület székhelyének visszahelyezése.** A belügyminiszter a márkuszahi anyakönyvi hivatal visszahelyezte székhelyére Battyándra. Most már a jogos székhelyen, Battyádon van ugy a körjegyzői, mint az anyakönyvi hivatal.

— **Anyakönyvi statisztika.** A muraszombati kerület anyakönyveibe a folyó év első felében 49 születés, 32 haláleset és 13 házasságkötés jegyzetelt be.

— **Köznevelőnyilvánítás.** Széchenyi Tivadar gróf ő méltósága által a muraszombati r. kath. iskolának adományozott 20 frtból az alább felsorolt növendékek részesültek 1—1 frt jutalomban: Gombossy Pál, Gombossy Rszó, Vratariacs Károly, Talián István, Gumilár Irma, Blaskó Ferenc, Rajnar Inra, Vrecsics Károly, Stevan-cseze János, Főrkis Antal, Antauer Mici, Vratariacs Méri, Szeredy Anna, Gumilár Fáni, Németh István, Toplak István, Simen Ilona, Antalics Ignác, Holczman István, Csancsár Teréz. Fogadják ő méltósága ezen nemzedékét szöszéart a gyermekek, azok szülői s az iskola nevében legforróbb köszönetünknek.

Muraszombat, 1896. július hó 19.

Gáspár Ferenc, iskolaszeki elnök.

Puhán József, kantortanító.

Wilfinger Károly, osztály-tanító.

— **Meghívó.** A „Magyarosító-és Közművelődési Szakosztály” választánya f. július hó 20 an délután 3 órakor Csendlakon az iskola helyiségében ülést tart, melyre a t. választmányi tag urak tisztelettel meghívattak. Tárty: 1. Elnöki jelentés a folyó ügyekről. 2. Az ezéves kiállítás-ra küldendő gyermekek öszszesírása s az utiprogramm megállapítása. 3. Indítványok.

Muraszombat, 1896 július 15.

Talács R. István, szakoszt. elnök.

— **Új tüzeltő-egyet a járásban.** Szombatan önkéntes tüzeltő-egyet alakult, melynek alapszabályai már elkészültek. — Kivánság volna, ha a sokkal népesebb Velemérben, mely a járásunkban levő magyar községi legnagyobbiak, szintén alakulna tüzeltő-egyesület.

— **Megtárgadott életmérés.** Nem nálunk, hálá Istennek, hanem szajk szomszédainknál Reg. d-ben történt az a sötét fanatizmusra valló eset, hogy Péntek János jónévt kereskedő elhunyt nejeitől, Most Mariságtól meg akarta tagadni a város plebánusa az egyházi temetőt — állítólag azért, mert az elhunyt vegyes házasságban élt. A járáskapitányság vette magát közbe s így hosszabb vonakodás után az egyházi temetés mégis megtörtént.

— **Ipari segédművelők kiállításán.**

Az ezéves országos kiállítás időleges kiállításának keretében e hó 15 től jövő hó 15-ig terjedő időszakban az ipartanulók, segédek és munkások keszítvényeiül külön kiállítás rendeztetik, melynek az a czéje hogy a fiatal iparos nemzedéknek alkalma legyen nemzeti kiállításunkban

szorgalmának és ügyességének eredményét bemutatni s hogy e kiállítás révén további fejlődésére és előmenetelére buzdított nyjerjen Ez időleges kiállítás iránt országszerte élénk érdeklődés mutatkozott s a már ma is konstálható eredmény után itelve az meg fog felelni kitűzött czéljának. Tekintettel e szakkiállítás speciális hivatására felhívja a miniszter az ipartestületeket hogy a iparom-szedekek árha figyelemzetni és b. hatáskörében oda hatni sziveskedjék, hogy a 12372 sz. alatt folyó évi január havában a kereskedelmi s iparkamarákhoz intézett rendeletben biztosított kedvezményeket igénybevevelel a vidékről is mirel több segédmunkás tekintse meg ez alkalommal az ezévesi országos kiállítást és közvelel-napaszatlat és szemlelet után szerzen tudomást ennek az iparra mezekeható fontos tanúságiból.

— **Községlet.** A milleniumi emlék-énepp rendező bizottsága a népénepp jövedelméből fenmaradt 11 frt 78 krnyi tiszta jövedelmet a muraszombati járási közkörháznak való szives jutatlal, mely nemese cselekedetért hálás köszönetet fejezi ki *A körházi választmány.*

— **Új mise.** Divják Endre szombathelyi egyházmegyei áldozó-pap ma, július 19-en olvassa első miséjét a helybeli plebánia templomban.

— **Lopás.** Radics Ferenc polonyi korsármáros és szatocstól a boltfokban levő pénzes tárczáiból ellopott 70 frt készpénzt. A gyau Radics szolgálójára Luthár Mária irányult, a ki mire a csendörök nyomozni ki jöttek, már meg is szökött helyéről.

— **Késelés.** A folyó hó 12-én Fiszár József helybeli vendégelőben tartott táncmulatság után Kúhar János helybeli szabómeister kocsiában Feiertag Mihályban feltámadt a feltékenység ördöge s addig ösztökte, míg kést ragadott s szerencsésenb vevetársait Zinszky Iván és Király Pál uradalmi kocsikkal öszszeszkarta, rajuk több rendbeli, de mégis 8 nap alatt gyógyuló bór-folytonossági hiányt okozva. A verézés után azonban nyugotán megadta magát az elősötét Kardos Iván rendörök és a csendöröknek s a verés bicskát is készséggel átnyújtotta a rend embereinek. Hogy is mondja csak a nóta: „Minek is van szerelem a világon!”

— **A nagy hadgyakorlatokban,** melyek szeptember közepén Csáktornay és vidékén ő Felsége a király a valószínűleg a német császár és több főherceg jelenlétében tartatnak meg: részt fog venni 6 hadosztály mintegy 45 ezer emberrel. Az egymás ellen küzdő három-három hadosztály a III-ik (gráci) hadtesttől s a hozzá tartozó cs. és kir. Landwehr gyalog-hadosztályból, valamint a XIII-ik (zágárbj) hadtestből s az oda tartozó m. kir. (horvát) honvéd gyalog-hadosztályból kerül ki. Megj. gyezzük, hogy 1887-ben csak egy-egy lovás hadosztály küzdött egymás ellen Csáktornya vidékén, tehát a mostani hadgyakorlatok sokkal nagyobbak lesznek a multkorinál.

— **Az ezéves kiállításra a következő hetekben, hónapokban meg minden vidéki hölgy felrárdul Budapestre, hogy élvezze az ezer év dicsőségét.** Ez ura fel kell szerelni a ruhátaraktak és nagy gondot ad a divat kérdése, mert elmultak ez idő, mikor a vidéki hölgyek falusias öltözeteikben jelenhettek meg a főváros utcáin. A mai társadalom megkívánja, hogy a vidéki hölgyek is kifogástalan öltözetekben forogjanak a kiállítás területén és chik-e ruhák semmivel se maradjanak hátra a fővárosi hölgyek kontóié mellett. Ellenkezőleg izelés és elegans öltözettel kell hogy felköltse a fővárosi hölgyek figyelmét. S milyen könnyen tájékozhatjuk magukat a vidéken lakó hölgyek is a „legújabb” és „legjobb” felől, mit a divat újat és szépet naponta felkold, ha „Az Évszak” elegáns és szép divatmintát után készítség vagy készített ruhákat. Nincs titka a divatos, jó izelés, olcsó és celszerű öltözökös kérdésnek, melyet „Az Évszak” czéllírásában ne oldana meg azért mint legjobb tanácsot csak azt ajánlatjuk, rendeljék meg maguknak a legolcsóbb, legszebb és a legújabb divatot mindig legelőszök közöl divatlapot: „Az Évszak”-ot, mely a női divaton kívül felkoldja a férfernmé (palyotál) és gyermekdivatot is. Megrendéseket a lapra elfogad a kiadóhivatal, Budapest, VI. Király-utca 110., minden fővárosi és vidéki könyvkereskedés, továbbá minden postahivatal. — Ara egész évre csak 4 frt, negyedévre 1 frt. Matáványssámkokat a kiadóhivatal kívánatra bárkinek szivesen küld.

Vegyes hírek.

A megyéből.

— **Chernel Antal** tömördi nagybirtokost, az órségi reform egyházmegye újonnan megválasztott gondnokát folyó hó 9-én itkatták be hivatalba Körömden. A beiktató ünnepélyen résztvett Reiszig Ede főispán is.

— **Dr. Hidvéghy Károly** p. ü. fogalmazó, ki

nálunk Muraszombatan is több ízben vett részt az adókövet bizottság tárgyalásain mint kincstári képviselő, folyó hó 13-án elhalálozott.

— **Új igazgató tanár Szent-Gothárdon.** A vallás-és közoktatásügyi mk. miniszter Kutruetz Rezső, a pozsonyi kir. kath. főgymnázium rendes tanárát ezen minőségben a szent-gothárdi állami gymnasiumhoz helyezte át — s ezen gymnasium igazgatói teendőinek idég. vezetésébe bízta meg. — **A szent-gothárdi óragyári monumentális épülete** befejezéséhez közeledik. Az épült, mely valódi díszes lesz Szent-Gothárdnak, már tető alá került s jelenleg a belső és ornamentális munkákat végzik. — A marhavásár-téren épülő óragyári munkás épületek is befejezésükhöz közelednek.

— **Tarcsán** a fürdővendégek száma meghaladja a 250-ot.

A hazából.

— **Düledező torony.** A soproni városi ügyvezető vizsgáló-torony ledőléssel fenyegetődik. A toronyt most erős vaspatokkal akarják a ledőlést megmenteni.

— **Csiktoronyán az ősi hagyományok** vannak, a király a német császárral és több főherceg jelenlétében tartatnak meg, 46.000 ember vesz részt, közöttük a gráci zarámbi közös a horvát honvéd zászlóaljok.

— **A csiktoronyai vidéki körjegyzőség** vezetésével Brakkó Miklós mura-kerályi s. jegyző bizott meg.

— **Trappista szerzetesek Budapesten.** A belvárosi ferenczrendi zarándak érdekes vendégei vannak; Bosznia déli részéről ugyanis négy trappista szerzetes jött fel Budapestre, hogy az ezredesek kiállítását megnézzék. Vezetőjük Domonkos trappista atya, a „Mária csillaga” nevű zárda főnöke. Négy napig szabadokoznak itt maradni Budapesten. A szerzetesek különböző a kiállítás mezőgazdasági csoportja iránt érdeklődnek. A trappistáknak ugyanis Bosznianban birtokai vannak, melyek művelésére ők maguk ügyelnek fel és azonfelül, hogy a népet térítik, még a földművelésre is tanítják.

— **A horvát lapok** élesen támadják meg Fehérvári Gy. honvédelmi minisztert, hogy a horvát honvédséget mindjobban magyarosítja.

— **Tapolezár** óriási tüzezés pusztított, melynek 64 ház esett martalekuk.

— **Meggyilokolt főúr.** Gróf Sztyáray István országgyűlési képviselőt szemlények birtokán az ablakok át agyonlőtték. A gyilkos még eddig ismeretlen.

— **Mária Dorottya főhercegnőt,** József főherceg legidősebb lányát eljegyezte a volt francia királyi ház, a Bourbon-Orleans család ezidő szerinti fej-, Filáop orleansi herceg.

— **Az esküdt-bírósgokról** szóló törvényjavaslat már készen van az ősz-vel tárgyalás végett az országgyűlés elé kerül. E javaslat sz-riut a nagyobb büntetlek felett esküdtzékek fognak itélni.

— **Páris tanul Budapesttől.** A párisi község-tanács több tagja legközelebb Budapestre jön, hogy a földalatti villamos vasut berendezését tanulmányozza. — Az 1900-iki kiállításra hasonló vasutat akar Páris városa létesíttetni.

A nagyvilágból.

— **Belgiumban** a képviselő választásoknál a clerikális part győzött, 109 clerikálissal csak 29 szocialista és 19 radikális képviselő áll szemben. — **Kréta sziget** fővárosában Kanában összeült a nemzetgyűlés, melynek valószínűleg sikerről fog a forrongásokat lecsillapítani. — **A francia köztársaság élnöke** Faure ellen merényletet kísérelt meg valami François Eugen nevi elzüllött ember, a ki pisztolyból az élnök kocsijára lőtt, midőn ez a longchampsi katonai szemlére ment. A lövés azonban nem talált. A nép a merénylőt nyomban agyru akarta itni és csakis a rendőrök mentették meg a felbőszült tömeg dühétől.

A Róza Lilla-klub.

Irtá: FEHÉR DEZSŐ, a Nagyvárad szerkesztője.
Róza Lilla egyike volt azoknak a fehér csipkés, bébék-alap alatt mosolygó hölgyeknek, a kik ha egyszer betoppantak a mi hívős atmozvárfájú fészékünkbe és hogy keveset mondjak: 39%-os lazra gerjesztették a nyékfalvi ifjuság lassu útemben tiktakozó szívét.

Azt hiszem, hogy Margarétát játszóta először. A „Nyékfalvi közmivelődség” kritikusa, jól emlékszem, ő.ületes lelkesedéssel futott előadás után a szinpadra, térdre borult földözölés előtt és az egész jeles társulat fölé hullatára deklamált ő nagyvár-góról egy himnusz-t:
— A nyékfalvi műértő közvélemény szerény számcselója térdre borulva hódol meg az őn csoda-araszu művészeté előtt. Mint a fényes me-tor a bonus égől, úgy repült ön ide közénk, hogy a művészet iránti lelkesedés lángját gyújtsa föl a nyékfalvi műértő publikum körében.

R. szu Lilla, mint ez már jól nevelt naiváktól várható, könnyevig meghalva hallgatta a frásis-

kat áradozó órációt s bámulatos egyszerűséggel, szűzi szemérmességgel csak ennyit válaszolt:
— De szépen kérem, hiszen ön nagyon bő-ki; köszönöm.

— A nyékfalvi ifjuság egy h-ti szereplése után elvesztette a fejét. Felváltva virrasztottunk és röghajítottunk éjszakánként Róza Lilla ablaka alatt. Tenyereink akkorrá dagadtak a sünni nem akará tapstól, mint egy lovagektyű; hom-lókainkra pedig a közös szerelmi búbanattól vérsz jölké aggodalmas barázdák nehezdedtek.

Nem volt ő nagysága kegyetlen, sem közióvi, mint ezen jelenségek után az ember hinné, sőt egyformán hittelé valamennyiünkre szelid mosoly-nak aranysgarát. Csak tiszta volt s ártatlan, mint egy bébé imádsága. S potának ügyi defniálta anygali lényét: Az ideálok után rajgóds emberisé-gnek megtestesült imádsága volt ő.

Ilyennek láttuk, ilyenek hittük mi fölig szerelmes nyékfalvi ifjuság Róza Lilla, a nyék-falvi szintarsulat fenomenális tehetségű prima-donáját.

A nyékfalvi ifjuság egyfűttvé amolyan böl-gő csoportot képezett, a kik a csillagrendszemben együtt forognak az éltető fényű nap körül, amely-től erejüket, a létezésükhöz szükséges világot nyerik.

Róza Lilla vendégszerelése második heté-ben elhatároztuk, hogy mi forrongó szívű nyék-falvi ifjuság háborgó erzelmeink okserú kezelése céljából egy „Róza Lilla klubot” alakítunk.

Igen érdekes klub volt, mondhatom. Ime röviden vázola az alaptervezetét:
A klub célja volt Róza Lilla művészi hirn-evének az őt világrészben való terjesztése és di-csőtése és Róza Lilla homálytalan erkölcsi élet-keinek tapintatos ellenőrzése.

A klubnak rendes tagja lehetett minden nyékfalvi ifju, a ki Róza Lilla alá annyira szerel-mes volt, hogy készségét mulatót érteie életét minden pillanatban feláldozni.

Alapító tagja lehetett a klubnak minden olyan nyékfalvi ifju, a ki Róza Lilla alá annyira szerel-mes volt, hogy érteie vagy miatta legalább egyszer már öngyilkossági kísérletet követelt el.

Pártoló tagja lehetett a klubnak minden nyékfalvi házaseber, aki Róza Lilla alá lega abb annyira szerel-mes volt, hogy neje ellen a valópert azonnal megindította.

A klub minden este színházi előadás után tartotta értekezletét a „Virágos rét”-hez címzett vendégül külön szótalanul s az alkalommal köz-gyönyörűsége minden tag tartozott különösen re-ferralni, hogy hol, mikor és miről beszélt Róza Lilla-lal. A hallgató tagok kötelesek voltak a re-feráda alatt keservesen sőhajozni.

A klub minden tagja ezenkívül hetenkint egy forintnyi sállamümet volt köteles fizetni és az ily módon összegyűlt összegből Róza Lillának minden fellepésénél egy hatalmas virág bokretet nyújtottak fel a nagyon természetesen sünni nem akará zajos tapok és órációk közepette. Minel tovább tartózkodott városunkban Róza Lilla, annál d-csőségesebben virágozt a róla elnevezett klub. Legalább 30-ra szaporodott a tagok száma és ezek közül negyven nem viselhettek el tovább a k-bőltek marczangoló vulkán, időközben öngyilkosságot követtek el. Halálukról a klub kü-lön gyászjelentést adott ki és a legnagyobb rész-vétellel kísérték sz-rencselésu bajtársainkat örök nyugalomra, a kik immarua a tulvilágban abra-zodnak Róza Lilla feketé-gyemantként világozó szép szeméiről szívet égítő szende mosolyairól.

A klub történetében egyszer egy váratlan esemény okozott fordulópontot. Krónikási hűség-gel fogom azt elmondani. Egyszer csak benyt a vendégül aitan egy leber-tvált arca, himföltö-tokban bővelkedő ur, jobb kezén egy pityergő nebulót, balkezén egy sivalkódó leánygyer-veket vezetett.

Azt láttuk, hogy szinész, de mert Nyékfalván sohase működött, mindnyájunk előtt ismeretlen volt. A két versenyt bögő kölyökek egycenem felénk tartott, bocsánatot kért és helyet akart foglalni.

Szeretve tisztelt elnökünk figyelmeztette erre a toladókó ripacot, hogy est egy zárt klub, a Róza Lilla klub birtokolja és oda csak a tagok-nak van joga itni.

„Róza Lilla,” morkolta a Carrick, aztán gon-dolataiba merült el. Kis idő múlva az asztalra ütött „Nos uraim, nekem jogom van ennel az asztalnál itni.”

— Szemteleu merészég! Valóban kíváncsi-ak vagyunk!

„Nos hát uraim, van sz-rencsem magamat bemutatni, Poczor Máté vagyok, Róza Lilla pe-dig Poczorné, ezek pedig kedves gy-ruekünk.”

Ezen sajnálatos incidens következtében a Róza Lilla klub feloszlott.

Irodalom.

Magyarország Ezredéve.

Két szegedi hírlapról: S. molnár Ny. N. ndor és Liptai Károly, a „Szegedi Híradó” belnunkatá-rsai nagy irodalmi és történelmi munka elkészíté-

sére vállalkoztak. A 6. évezre az ezredéves ünep fogások voltak, eltekelték, hogy „Magyarország Ezredéve” címmel megírják az ezredéves ünep egész történetét. Képet adnak az utókornak a magyar király és királyi család, a magyar nem-zet, a törvényhatóságok, iskolák, egyházak, tá-tilékek, ipar, mezőgazdaság, kereskedelm, tudom-ány, irodalom, művészet, zene stb. ezredéves ünepeléséről.

Az ezme hazafias és kiválóan h-szinos, az alkotandó munka pedig maradóan be-éi lesz.

Az idők óramutatói csak századokot jel-z a világtörténelem lapján. Századokról regelenek a legendák, tiszennylöz százados maga a szeretet vállalása is, csak a magyar történelem foglal el egy eredet az idők folyásából. Hogyne volnánk büszké, feltékenyek erre a tiszázados multra, a melyben a sok bánat mellett annyi fényes dia-dal, hadi diédség van letéve örökül, hogy erre a fényes ezereve csodálattal néz a világ.

Káteltük most a koronát a tiszázados törté-nelemre az ezredéves ünepégekkel. Ennek a koronának nincs más drágaköve, mint a magyar hazaszeretet, nincs más éke, mint a koronás ki-raly iránt való hűségés ragaszkodás: ám ezeket a drágaköveket jón hozzáknak bámulni az egész világ és a föld minden nemzetek gyermeke el-zivi magával otthonába a magyarok iráni érzett szeretetet és bámulatot.

Ez a ragyogás, a melyet a magyar hazasze-retet, ezereves szent történelem magából kisugá-roztat, belemerül abba a fényes multha, a mely-ből ünepünkhez néhány röpke pillanatra a törté-nelemből kiköcsönvettük. A földműves, iparos, kereskedő, hivatalnok, szóval: minden magyar ember visszatért ünep után munkájához és ez a fényes ünep csak emlékeztet, meseben, halá-vány képletben fog élni az utókor előtt. Ha az ezereves ünep ragyogásait nem is tudják Vosta-titkenz éberben tartani, mutalkodjunk azon, hogy azon egy pillanata, egy morzsa je maradjon föl-gy-gyze-tlenül ennek a világtörténelmi nem-zet-ünepnek, legalább olvassák azok, akik nem lát-hattak, milyen ünep volt az, a mely most be-n-ülünk mámorossá tesz diédségével.

A megjelenélen munka hazafias és eszményi célját bizonyítja az, hogy Wlasics Gyula köz-oktatásiügyi miniszter előadta a könyv ajánlását, a mely mint forrasmutta is határozott érteket ígér. Oajadójuk, hogy ahová a szerzők adatokért fordulnak, azt mielőbb a legnagyobb készséggel juttassák el kezükhez. Ez hazafias kötelesség.

A nagy munka első kötele ez év október havában fog megjelenni.

— **Az igazi közvélemény.** A magyar-országi tanítók V. egyetemes tanácsgyűlése ok-tatásügyünkét fordulópontba vezette. A reformtö-rekeseknek határozott formát Földes Géza, a Nemzeti Iskola h. szerkesztője adott. — Azok az elvek juttotak a gyűlés határozataiban diadala, melyet a Nemzeti Iskola hirdetett s melyet Ma-gyarország tanítói mindnyájan vallanak. Földes javaslatát nemcsak egyhangulag fogadták el, ha-nem a lelkesedés is a lehető legnagyobb fokra emelkedett. A naplapon tudósítói a meghatán szep jelenetekben nem-cak gyönyörködték, han-m tudósításaitok ezeknek hatása alatt irtak s a ma-gyar tanítókban idális törekvése egyzserre az egész országban közkínese lett. A miniszter másnap maga bizdította a villasreg-dire meghitt tanítók-t, hogy lelkeikben igazán apólják azt a lelkesedést s azt elaladni ne engedjék soha. Ime a tisztelet, a mit a „Nemzeti Iskola” 3 éves ál-tala alatt szerzett a magyar tanítás ügyének! Van-e tehát olyan tanítói lap, a mely mielőbb lenne a magyar tanítók, tanárok támogatására, mint a „Nemzeti Iskola”?

A nap és éj hossza.		Piaczi árak:	
Jul.	A nap	A hold	Arpa
	kel	nyug szik	— — —
19.	4 7 7.31	3 4 11.22	Buza — 620 630
20.	4 8 7.3	4.23 reg.	Árpa — — —
21.	4 9 7.30	5.32 0.4	Rozs — — 550
22.	4 10 7.28	6.26 0.59	Zab — — 650
23.	4 11 7.27	7 6 2 7	Hajdina — — 6 —
24.	4 12 7.26	7.38 3.21	Lenmag — — 9 —
25.	4 13 7.25	8. 1 4.36	Kukorica — — 550
			Köles — — 650

N y i l t t é r .

E rovat alatt kösítékekért nem felelős a szerk.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt 35 krig 3 mterenkint, — japáni, kínai, stb. a legújabb mintázzal és szineken, — u. m. fekete, fehér és színes Henneberg-selymet 35 krtól 14 frt 65 krig mterenkint sima, csikos, kokszakózt, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szin-és mintázattal stb.) postabé- és vámmén-és a hárbez szálitva és mintázott kául postafordítá-vai; Henneberg G. (cs. kir. ud. szállító) selymgyára Zürichben. Svajczsa címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros helybe ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések postosan elutentenek. 2